

	T.C AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ Nazilli Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu BAKIM İLKE VE UYGULAMALAR II DERSİ	Doküman No: NS-1131	
		İlk Yayın Tarihi:	16.03.2026
		Revizyon Tarihi:	
		Revizyon No:	
DOKÜMAN ADI: İLAÇ UYGULAMALARI – ORAL İLAÇ UYGULAMA BECERİSİ ÖĞRENİM REHBERİ			

Öğrencinin adı Soyadı:

Sor. Öğretim Elemanı:

Öğrenci No:

Öğrenci İmzası :

Sor. Öğretim Elemanı imzası:

*Hatalı uygulamada puanlama yapılırken işlem basamak değerinin yarısı toplam puana dahil edilir.

ORAL İLAÇ UYGULAMASI		Uygulandı		Uygulanmadı
Malzemeler: Malzeme tepsisi, tek kullanımlık ilaç kadehi / oral enjektör, ölçü kaşığı/mezür, 1 bardak su/meyve suyu ve pipet, kağıt havlu, tablet ezici/kesici, tek kullanımlık eldiven, el antiseptiği, atık kutusu ve hemşire gözlem formu		Doğru	Hatalı	
Sıra	İŞLEM ÖNCESİ HAZIRLIK			
1	Hekim istemi kontrol edilir.			
2	Hastanın oral ilaç uygulamaya uygunluğu değerlendirilir (bilinç ve işbirliği düzeyi, aktif yutma refleksi, bulantı ve kusma durumu v.s.).			
3	Hastanın ilaç alerjisi durumu kontrol edilir.			
4	El hijyeni sağlanır.			
5	İlaç, ilaç dolabından alınır. İlaç kutusu üzerindeki bilgiler ve hekim istemi/ilaç kartı ile karşılaştırılır (ilaç adı, dozu, uygulama yolu ve zamanı, ilacın formu, son kullanma tarihi, hastanın adı-soyadı) (1. KONTROL).			
6	Hastaya verilecek ilaç dozu hesaplanır (gerekli ise iki hemşire ile).			
7	İstenilen dozda ilaç hazırlanırken tekrar kontrol edilir (2. kontrol). Uygulanacak ilaç; Katı formdaki ilaçlar; ilaç şişesinden alınıyorsa; önce şişenin kapağına, sonra ilaç kadehine (ilaç ele temas etmemeli) , Ambalajlı ise; direk ilaç kadehine bırakılır. Aynı saatte verilecek tablet ve kapsüller jelatin paket içerisinde ve ilaç bilgilerini içerecek şekilde ilaç kadehlerine yerleştirilmelidir. Tablet formundaki ilaçlar; Bölünecekse; Üzerinde çizgi olanlar tablet kesici ile yoksa işaretli yerinden eldiven giyilerek kırılır ve ilaç kadehine bırakılır. Geriye kalan parça ilaç jelatin paket içerisine yerleştirilir ve üzerine ilaç bilgileri yazılarak uygun şekilde muhafaza edilir. Bireyde tablet yutma güçlüğü varsa ve ilaç ezilecekse; Tablet ezici ile ilaç ezilir ve ilaç tozu bir miktar püre kıvamında gıda ile karıştırılır/ uygun bir sıvı ile karıştırılır. *Enterik kaplı ya da uzun salınımlı tabletler kırılmaz ve ezilmez. Sıvı Formdaki ilaçlar; - İlaç şişesi çalkalanır. - Şişenin kapağı açılarak kapağın iç kısmı yukarı bakacak, şekilde temiz bir alana yerleştirilir. - İlaç şişesinin etiketsiz kısmı avuç içinde kalacak şekilde tutulur. - Sıvı ilaç ölçü araçları (ilaç kabı/mezür/ölçü kaşığı) göz seviyesinde tutulur / düz bir zemine yerleştirilir. - İstem edilen miktarda ilaç ölçeğe dökülür. 10 ml den az olan sıvı ilaçlar için oral ilaç enjektörü kullanılır. - İlaç şişesinin kapağı kağıt havluyla silinerek kapatılır. - Hazırlanan ilaç şişesi/ kutusu ilaç dolabına kaldırılır ve ilaç bilgileri tekrar kontrol edilir (3. kontrol).			
8	Hazırlanan ilaçlar, diğer malzemelerle beraber tedavi tepsisine yerleştirilir.			
9	El hijyeni sağlanır.			
10	Hastanın kimliği doğrulanır.			
11	Hastaya ilaç uygulamasına ilişkin bilgi verilir.			
12	Hastanın oral ilaç uygulamaya uygunluğu değerlendirilir.			
13	Verilecek özel bir ilaç için uygulama öncesi yaşam bulguları kontrol edilir.			
14	İlaç kartı ile hemşire gözlem formu karşılaştırılır (6 doğru ilkesi).			
15	Bireye semi fowler ya da fowler pozisyonu verilir.			

16	İlaç ağızdan yutularak uygulanacaksa; İlaç kadehi hastaya verilerek; • İlacın uygunluğuna göre, bir miktar su (gerekirse pipetle) ile ilacın yutulması sağlanır. • Ezilmiş ve sulandırılmış tabletler mezür ya da hasta yutmakta zorlanıyorsa oral ilaç enjektörüyle içirilir. • İlaçların yutulmasının ardından sakıncası yoksa hastanın yaklaşık 100 ml sıvı alması istenir.** • Hasta ilacı yutana kadar yanında kalınır. Sublingual uygulama için; Hastanın ağız içi kuruyorsa 1ml su ile ıslatılır. İlaç dil atına yerleştirilir. Bukkal uygulama için; İlaç hastanın yanak mukozası ile alt molar diş arasına yerleştirilir. Sublingual ve bukkal uygulamalar için; hastaya ilacı yutmaması ve çiğnememesi hakkında bilgi verilir.			
17	Hastaya uygun pozisyon verilir			
18	Malzemeler tedavi tepsisine yerleştirilir.			
19	El hijyeni sağlanır.			
20	. Gerçekleştirilen ilaç uygulamasına ilişkin bilgiler hemşire gözlem formuna uygun formatta (tarih-saat-paraf) kaydedilir.			
21	Hastanın ilaca olan yanıtı takip edilir ve değerlendirilir.			

➤ NOT: Uygulama basamak kat sayı değeri 4,76' dır.

* Enterik kaplı tabletleri kırmak gastrik (mide) mukozasını irrite edebilir. Uzun salınlı tabletleri kırmak ilaçların emilimini ve etki süresini etkileyebilir.

**Bazı sıvı formdaki ilaçlar farenks ve larenks çevresinde bekleyerek etki gösterir. Bu nedenle sıvı alımı önerilmez.

-Hasta kapsülü yutamıyorsa kapsülün içeriği püre haline getirilmiş bir gıdanın içerisinde hastaya verilebilir.

-Narkotik ilaç uygulamaları için ilaçlar sayılarak hazırlanır, kaydedilir ve ilaç dolabı kilitlenir.